

Առ Հռչակարոյ և գերապատուելոյ տեսան Մխիթար վարդապետի և Վանապետի
Աղբարարաճականն սիրոյ և հաղորդակցութեան եկեալ ձօնեացի ողջոյն

Առաքինասէր վարդապետութիւն և բարեկրօն Վանապետութիւն քո, թէպէտ ի տե-
սութենէ զգայականի ոչ էր ինձ երբէք պատկեր առ պատկեր ծանօթացեալ, թէև կարօտիւ
ախորժականաւ ի վաղուց հետէ ականատես նորա լինիլ, և ընդ նովիմբ հոգևորապէս
խրախճանալ մերթ առ մերթ փափաքիցէի, սակայն ի համբաւունակ հռչակմանէ ի ձե-
րայնոց վարուց բարեկրօնից, ի պտղոց քոց վաղահասից ի վերայ անդիտապտոյտ արմա-
տոյն առաքինութեան և գիտութեան պատուաստեցելոց, ի յաշխատանաց քոց յարատեւե-
ցելոց, որք ի ուղղութիւն նկրտին ազգին մերոյ, ի հոգեշահից գրեանցն Ապերթի ի քէն
մեծաւ ջանիւ կերպաւորեցելոց, նոյն ինքն լեալ էր ինձ արդէն իսկ յայտնի, և մանաւ-
անդ ի քաղցրաբարբառոյ տրամաբանութենէ ներկայականիս, զոր ի չորեքտասան ընթա-
ցելոյն ձեռնամուխ լեալ ժողովեցի, նորում Վաղնշականի բարեկամութեան, անստգտա-
նեի Վարդապետութեան, անբամբասելի մեծաւորութեան, ամբաստի Վերակացութեան,
և սիրալրականի Վանապետութեան քո, և բնաւից քոյոց կրկնակաբար եղէ վերահասու-
Ուստի թողլով զարտաքին արարողութիւնն, վանապետական գերապատուելութիւն քո,
զոր ի ներքնայնոյ համբարանէ սրտի իմոյ սիրեալ էի, և նոյնոյ իւրայնօքն հանդերձ
խօսոյն սիրահարեալ սիրահարիմ, իրազեկ լեալ, խելամուտ լիցի հաւաստեալ, զի զոր ինչ
լուեալ է՝ զինէն, այն ամենայն ճանաչի եկեալ ի բազմազեղից շնորհացն ոգւոյն սրբոյ,
որ ըստ հաղորդակցականի բարութեան իւրոյ ուր կամի աննախանձ շնչէ, և բաշխէ
առատապէս զգանձս անհոսիլի իմաստութեան անձանձրիւ երկայնմտութեամբ հայցողաց:
Վասն որոյ այն ամենայն եկեալ ի պարզեաց ոգւոյն սրբոյ ի պատիւ երանեցելոյ կուսին
ի վայելչութիւն վեհաբարձրութեանց սրբոյ ժողովին, և ի համբաւ արամեան ազգին
առընչացաւ, մինչ զի աժմոյս ձեր սիրելութեան այլ ոչինչ մնաց, եթէ ոչ ես իմովս
բոլորովիմբ. որ թէպէտ ի մեծէն հոռմայ այդբ գալ կամ եղև ինձ ախորժանօք և բազ-
միցս և ընդ ձեօք հաղորդակցիլ բանիւ Տեառն, և զանդրադարձական կարօտութեան
փափաքն համարատանալ, սակայն, կամք տեսնոն օրհնեալ եղիցի, վասն բազմից պատ-
ճառաց և մանաւանդ վասն ծանտրութեան բեռին իմոյ, որոյ խարճն շատ էր և պատշա-
ճաւորի նախն, որոյ այդբ գտանելն աներկբայ ոչ լինէր, հարկ եղև հրամանաւ մեծաւորաց
աստի անցանել. բայց աստ ևս մինչև ցայս վայր արգիլեալ մնացի, զվաղճան սորա
տեսցուք ի բարին: Զբազում զեկուցումն կարէի գերապատուելութեան քո աստի ծանու-
ցանել, բայց գիտեմ, որ յեղբօրէն մերմէ թէ ոչ է տեղեկացեալ, կարող է մտերիմ լինիլ,
զի ես նմա, ասեմ խաչատուր Աստուածաբանութեան Վարդապետին մի ըստ միով
ծանուցեալ եմ: Տէր էմանուէլն աստ եկեալ էհաս, որ է՝ բազմաժամանակեայ բարեկամ
և առաջին խոստովանահայր իմ, և ինձ յոյժ սիրելի, սակայն, աւաղ խառնակ ժամա-
նակիս, ոչ կարեմ նմա ըստ ըզմանաց իմոց ձեռնառլ լինիլ, բայց հոգևորապէս ոչ պա-
կասիմ ըստ կարեաց իմոց մինչև անցէ բարկութիւն Տեռն. ես ամենևին ձեր եմ: Մեծաւ
սիրով ողջոյն ընձեռեմ բնաւից միաբանութեան քո եղբարց ճանաչողաց, և զիս անճա-
նաչողաց և մանաւանդ քաղաքակցաց իմոց: Կարձեալ որդիականաւ սիրով և կարօտիւ
զբազմազան ողջոյն մատուցանեմ գերապայծառութեան Հօր իմոյ Արութիւն Եպիսկո-
պոսին: Արդ հայցեալ ի Յիսուսէն իմմէ Վանապետականի Վերապատուելութեան քո
զամենայն առողջութիւն և խոհեմական արիւթիւն, և յանձն արարեալ զիս բարեկրօնից
աղօթից և սրբազանից պատարագաց քոց, և քոյոցն քրկախառն համբուրիւ մնամ պա-
րաւանտեալ ամենայնի:

Վանապետականի գերապատուելութեան քո

Ի Ալիկոնա թուին փրկչին
1717 յոկտեմբերի 15 ի տան
պարոն ուռուստամի

Անպիտան ծառայ Բարդուղիմէոս
Վարդապետ յերկրէն Եւդոկիոյ անարժան
հուիրակ Առաքելական